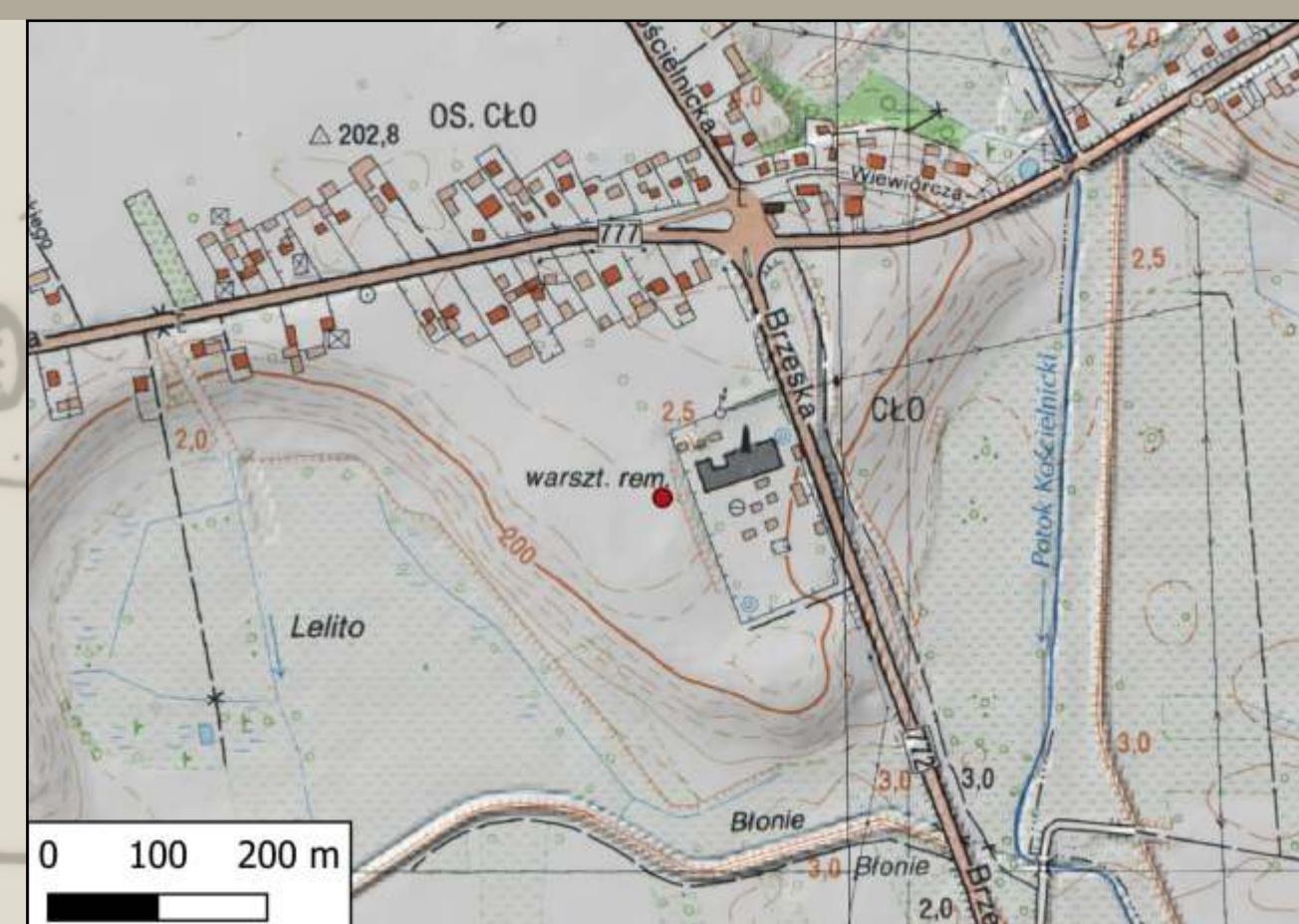

DOBRE MIEJSCE DO ŻYCIA

Kraków Cło, stan. 7, 58, 58A, 65, gm. Kraków, woj. małopolskie

Cło od 1973 roku jest częścią Krakowa. Wchodzi w skład Dzielnicy XVIII Nowa Huta. Stanowisko znajduje się przy skrzyżowaniu dróg krajowych 79 i 75, na cyplu lewej terasy Wisły, około 3,5 km od współczesnego koryta rzeki. Dogodne dla osadnictwa miejsce wznosi się między 8 a 10 m ponad dno doliny. W pobliżu przepływa Potok Kościelnicki, a teren stanowiska pokrywa żyzna ziemia wytworzona na lessach, czarnoziem. Dlatego już w zamierzczej przeszłości miejsce przyciągało ludzi, którzy tu mieszkali i umierali. Badania archeologiczne na stanowisku

w Cle prowadzili pracownicy Nowohuckiego Oddziału MAK w latach 1950, 1968, 1970 oraz od 1997 do 2001. W trakcie badań wykopaliskowych przebadano ok. 25 arów powierzchni, na której zarejestrowano 325 obiektów archeologicznych, zarówno osadowych, jak i grobowych pochodzących z okresu neolitu, epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, okresu wpływów rzymskich oraz wczesnego średniowiecza. Z kulturą łużycką datowaną na epokę brązu (ok. 1250-1000 przed Chr.) łączonych jest tylko 29 z nich.

The former village of Cło is now part of Krakow, it is part of the District XVIII in Nowa Huta. The site is situated on the high promontory of the left terrace of the Vistula River near Koscielnicki stream. Archaeological research was conducted here in 1950, 1968, 1970 and from 1997 to 2001. About 25 acres were excavated. 325 archaeological structures, both sedimentary and funerary, dating from the Neolithic to the early Middle Ages (mid-6th millennium BC - mid-13th century AD) have been discovered. 29 of them belong to the Lusatian culture. Among the artefacts, the following was distinguished clay products: vessels, spindle-whorls, discs and weight loom; bronze: pins, pendant, button, fishing rod hook; stone: casting mold and bone: awl? The settlement of the Lusatian culture was inhabited between the 13th and 11th centuries BC and between the 7th and 5th centuries BC.

Zapewne grupa ludności kultury łużyckiej przywędrowała na tereny podkrakowskie w XIII w. przed Chr. z Płaskowyżu Głubczyckiego. W przeciągu 5-15 dni pokonała ponad 150 km. Przybysze przenieśli ze sobą nowy zestaw naczyń glinianych, ozdób i narzędzi brązowych oraz nowy sposób chowania zmarłych – ciałopalenie. Pozostawione przez „łużyczan” w Cle przedmioty to głównie naczynia gliniane i ich fragmenty. Dominują dwustożkowate wazy i profilowane misy karbowane na załomie brzuśca, amfory i dzbanki ozdobione charakterystycznym ornamentem guzowym, a także fragmenty naczyń, które mogły służyć w procesie pozyskiwania soli ze źródeł solankowych znajdujących się po drugiej stronie Wisły – w pobliżu dzisiejszej Wieliczki. Odkrywane fragmenty tzw. naczyń sitowatych świadczą o produkcji serowarskiej. Ludność zamieszkująca osadę w Cle była w wielu dziedzinach samowystarczalna. Zapewne wytwarzała tkaniny, o czym świadczą przęśliki i ciężarki tkackie. Krążki gliniane (tzw. grzędzidła) i haczyk brązowy dają świadectwo rybołówstwu, a forma odlewnicza umiejętności przetapiania brązu. Wśród przedmiotów znalezionych na osadzie wyróżnić można elementy obce kulturowo. Są to naczynia gliniane nawiązujące swym kształtem i sposobem wykonania do podobnych znajdujących na południe od granic dzisiejszej Polski. Możliwe, że niektóre zabytki metalowe, m.in. zawieszka lancetowata czy szpila z pojedynczą maczugową główką, mają również pochodzenie południowe.

Osada zasiedlana była przez przedstawicieli kultury łużyckiej najpierw między XIII a XI w. przed Chr. Drugi epizod osadniczy nastąpił między VII a V w. przed Chr.

